

Tijdblijnopdrachten – Van jagers tot grafvelden

In deze opdrachten ga je ontdekken hoe de mensen in Limburg duizenden jaren geleden leefden. Je leert het verschil tussen jagers-verzamelaars en boeren, en ontdekt wat de overgang naar een vaste woonplaats betekende.

Variant A – Visuele tijdbalk: Vier mensen, vier tijden

Teken een tijdbalk van 300.000 v.Chr. tot 2000 v.Chr. Verdeel hem in vier delen en geef elke periode een eigen kleur. Gebruik de informatie hieronder om per periode één persoon te tekenen of beschrijven.

1. Neanderthaler (Belvédère-mes, ~250.000 v.Chr.)
2. Rendierjager (~10.000 v.Chr.)
3. Bandkeramieker (landbouwer in Elsloo, ~5300 v.Chr.)
4. Hunebedbouwer (~3000 v.Chr.)

Voor elke persoon geef je aan:

- Waar woonde hij/zij?
- Wat at hij/zij?
- Hoe woonde hij/zij?
- Wat gebeurde er als iemand overleed?

Variant B – Kaart, tijdbalk en begrippenweb

Je krijgt een werkblad met een kaart en een tijdbalk. Combineer de juiste locaties aan tijden en samenlevingen. Kies uit onderstaande begrippen en verbind ze met de juiste plek én tijd. Leg deze naast de afbeelding van de samenleving. Zo krijg je een groot web!

Begrippen:

- Nomadisch
- Grafveld
- Hunebed
- Vaste woning
- Verzamelen
- Symboliek
- Bandversiering
- Akkerbouw
- Hutten van huid

Teken pijlen van de begrippen naar de juiste tijd en plaats.

Bijvoorbeeld: 'akkerbouw' → Elsloo (~5300 v.Chr.)

Variant C – Dilemma-tijdslijn

Lees de onderstaande situaties. Bespreek met je groep bij welke tijd of samenleving dit hoort. Teken daarna een tijdbalk en hang de dilemma's op de juiste plek.

1. Je moet kiezen: trek je met je groep verder, of blijf je bij een vruchtbare rivier en bouw je een huis?
2. Het weer slaat om: ga je met de rendieren mee naar een nieuwe locatie of blijf je op de oude plek?
3. Jullie willen het voedsel verdelen. Doe je dat eerlijk in de groep of geef je meer aan de leider die het meeste bezit heeft?
4. Je hebt een mooi versierd voorwerp gevonden bij een andere stam. Hou je het, ruil je het of geef je het terug?
5. Iemand uit je stam is overleden. Leg je hem neer in een ondiep graf met zijn favoriete werktuig?
6. Je boerderij is beschadigd door storm. Repareer je hem zelf of roep je de hulp in van de burens in het dorp?
7. Je hebt een overschot aan graan. Wat doe je ermee?
8. Je vindt een schedel van een groot dier. Gebruik je die als werktuig of geef je die een speciale plek bij de vuurplaats?
9. Je stam denkt aan het bouwen van een stenen graf. Doe je dat samen, of kiest iedereen voor een eigen graf?
10. Je stam heeft een bijzondere speerpunt gevonden. Geef je die mee aan een overleden jager?
11. Je woont in een lang rechthoekig huis. Wat bouw je eromheen?
12. Je hebt een speer verbeterd zodat hij verder vliegt. Deel je dat met je groep of hou je het geheim voor je voordeel?

Tijdvakken om te gebruiken:

- Neanderthaler (~250.000 v.Chr.)
- Rendierjager (~10.000 v.Chr.)
- Bandkeramieker (~5300 v.Chr.)
- Hunebedbouwer (~3000 v.Chr.)